Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

DOI:10.17951/h.2017.51.4.247

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. LI, 4 SECTIO H 2017

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Wydział Finansów i Ubezpieczeń

KRYSTYNA MITRĘGA-NIESTRÓJ

krystyna.mitrega-niestroj@ue.katowice.pl

Funkcjonowanie strefy franka CFA – wstęp do krytycznej analizy

The Functioning of the CFA Franc Zone – an Introduction to Critical Analysis

Słowa kluczowe: strefa franka CFA; Unia Gospodarcza i Walutowa Afryki Zachodniej; Wspólnota Gospodarcza i Walutowa Afryki Środkowej

Keywords: CFA franc zone; West African Economic and Monetary; Central African Economic and Monetary Union

Kod JEL: F45; F33; F15

Wstęp

Strefa franka CFA stanowi wyjątkowy w skali świata przykład ugrupowania integracyjnego opartego na współpracy monetarnej oraz gospodarczej, łączącego państwa różnorodne m.in. w aspekcie geograficznym, kulturowym, politycznym i ekonomiczno-społecznym, mające jednak ważną cechę wspólną, a mianowicie w przeszłości stanowiły one część francuskiego imperium kolonialnego[1]. Strefa franka CFA jest przykładem, jak uważa wielu jej zwolenników, historycznego sukcesu unii walutowej przyczyniającej się do wzrostu gospodarczego oraz stabilności pieniężnej i finansowej w państwach członkowskich. Przeciwnicy wskazują natomiast, że jest ona formą kolonializmu gospodarczego, nawet swoistego „kolonializmu

[1] Z wyjątkiem Gwinei Bissau (byłej kolonii portugalskiej) oraz Gwinei Równikowej (byłej kolonii hiszpańskiej).

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

monetarnego", a funkcjonująca unia walutowa i gospodarcza jest unią narzuconą siłą, asymetrycznie dzielącą korzyści i obciążenia między państwa członkowskie.

Artykuł stanowi wstęp do pogłębionej analizy funkcjonowania strefy franka CFA i punkt wyjścia do postawienia nowych pytań badawczych. Celem jest wstępna ocena sytuacji gospodarek krajów strefy franka CFA. Analizie zostaną poddane: wskaźnik rozwoju społecznego HDI, poziom PKB per capita, tempo wzrostu PKB, stopa inflacji oraz sytuacja w handlu zagranicznym. Ponadto zostanie zbadana zgodność krajów członkowskich pod względem kształtowania się tempa wzrostu PKB, stopy inflacji oraz deficytu na rachunku bieżącym w latach 2007–2015 przy wykorzystaniu współczynników korelacji Pearsona (bez przesunięć czasowych).

1. Strefa franka CFA – geneza

Strefę franka CFA (Communauté Financière Africaine) tworzy 14 państw będących członkiem jednej z dwóch unii: 1) Unii Gospodarczej i Walutowej Afryki Zachodniej (West African Economic and Monetary Union – WAEMU), w skład której wchodzą: Benin, Burkina Faso, Gwinea Bissau, Mali, Niger, Senegal, Togo, Wybrzeże Kości Słoniowej, oraz 2) Wspólnoty Gospodarczej i Walutowej Afryki Środkowej (Central African Economic and Monetary Union – CAEMC), obejmującej Czad, Gabon, Gwineę Równikową, Kamerun, Kongo (Republikę Konga) i Republikę Środkowoafrykańską [Banque de France, 2015a, s. 1]. Obie unie używają tej samej waluty – franka CFA, który jest wspólną nazwą dwóch jednostek monetarnych: franka CFA Afryki Zachodniej (West African CFA franc – XOF) oraz franka CFA Afryki Środkowej (Central African CFA franc – XAF). Waluty te funkcjonują niezależnie od siebie, emitowane są przez odrębne instytucje monetarne i powiązane są sztywnym kursem z euro (1 EUR = 655,957 FCFA) [African Business Magazine, 2012].

Wprowadzenie franka CFA zostało zainicjowane w 1939 r., a oficjalnie waluta zaczęła funkcjonować w grudniu 1945 r. Według francuskich władz frank CFA, w pełni wymienialny na franka francuskiego po stałym kursie, był dowodem wspaniałomyślności wobec kolonii w warunkach silnej dewaluacji francuskiej waluty, która mogła wpłynąć negatywnie na ich eksport. Zdaniem Körnera idea franka CFA była pochodną polityki autarkii prowadzonej przez Francję (nieoficjalnie) na wiele lat przed wybuchem II wojny światowej [Körner, 2002, s. 199; Blouet, 2001, s. 73]. Procesy dekolonizacji nie zagroziły funkcjonowaniu strefy franka CFA. Przeciwnie, wzmocnione zostały jej instytucjonalno-regulacyjne fundamenty. Nastąpiło to m.in. przez powołanie w 1959 r. dwóch banków centralnych niezbędnych dla dalszej integracji monetarnej i funkcjonowania unii – Centralnego Banku Państw Afryki Zachodniej (BCEAO) oraz Banku Państw Afryki Środkowej (BEAC). W latach 70. wprowadzono reformy, które m.in. dawały więcej samodzielności zarządom obu banków centralnych. Kluczowe dla dalszej integracji monetarnej było powołanie na początku lat 90. dwóch unii gospodarczo-walutowych WAEMU oraz CAEMC,

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

stanowiących zinstytucjonalizowany wyraz trwających od dekad uzgodnień integracyjnych. Dalszy postęp w procesie integracji gospodarczej i monetarnej nastąpił po dewaluacji franka CFA w 1994 r. Główną przyczyną 50-procentowej dewaluacji XOF i XAF było trwające od lat 80. pogorszenie *terms of trade* państw obu unii i silna aprecjacja franka francuskiego wobec walut głównych partnerów handlowych. Funkcjonowanie strefy franka w latach 90. pozostawało pod wpływem zmian związanych z procesami integracyjnymi w Unii Europejskiej, a zwłaszcza wprowadzaniem euro.

Na zakończenie tej części rozważań warto zwrócić uwagę na fakt, że utworzenie strefy franka CFA nie było wynikiem długookresowego procesu integracyjnego – wynikało ono raczej z partykularnych motywów Francji dążącej do skonsolidowania swoich kolonii [Czernichowski, 2010, s. 166]. Ponadto, w przeciwieństwie do tworzenia Europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej, unia monetarna nie stanowiła zwieńczenia wysiłków integracyjnych, lecz stanowiła w zasadzie początek procesu integracji gospodarczej [Strauss-Kahn, 2010, s. 50].

2. Podstawy współpracy monetarnej w ramach strefy franka CFA

Funkcjonowanie strefy franka CFA jest oparte na następujących głównych zasadach:

- powiązanie kursem sztywnym franka CFA z euro,
- swoboda dokonywania transakcji dewizowych między krajami należącymi do strefy franka CFA,
- gwarancja nieograniczonej wymienialności franka CFA przez francuski skarb państwa,
- centralizacja rezerwy walutowej na poziomie regionalnym i ponadregionalnym [Szklarz, 2012; Banque de France, 2015b, s. 1; Młodkowski, 2008, s. 77–78].

Obie waluty afrykańskie są wymienialne na euro według stałego parytetu, bez ograniczeń ilościowych, co gwarantowane jest przez francuski rząd. XOF i XAF nie są jednak nadal oficjalnie wzajemnie wymienialne, chociaż oba banki centralne zapewniają, że pracują nad integracją systemów płatniczych obu unii walutowych, co jest szczególnie ważne dla wsparcia handlu między WAEMU i CAEMC [Coppola, 2016].

W ramach przyjętego systemu kursowego banki centralne obu unii walutowych są odpowiedzialne za prowadzenie polityki pieniężnej (chociaż różnią się w stosowanym instrumentarium). Głównym celem BCEAO i BEAC jest zapewnienie stabilności cen oraz, bez uszczerbku dla tego celu, wspieranie ogólnych polityk gospodarczych WAEMU i CAEMC [Banque de France, 2010, s. 4, 6]. Stabilność pieniężna dla krajów, których kurs waluty jest powiązany sztywnym parytetem z euro, związana jest z koniecznością utrzymywania przez oba banki centralne: 1) niskiej stopy inflacji, co gwarantuje zachowanie parytetu siły nabywczej i 2) wysokiej stopy pokrycia emisji pieniądza rezerwami walutowymi, co przyczynia się do zapewnie-

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

nia wiarygodności przyjętego parytetu [Młodkowski, 2008, s. 76]. Związanie kursu franka CFA z euro skutkuje koniecznością podporządkowania działań obu banków polityce pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego [Coppola, 2016]. Bank Centralny Francji współpracuje ściśle z obiema afrykańskimi władzami monetarnymi, m.in. mając umowne prawo do wpływania na kształt polityki pieniężnej (chodzi tu zwłaszcza o sytuację niebezpiecznego obniżenia się rezerw walutowych) czy świadcząc pomoc techniczną [Körner, 2002, s. 202]. Państwa wchodzące w skład obu unii są zobowiązane do centralizacji rezerw walutowych na poziomie regionalnym w BCEAO i BEAC, jak również wpłaty 50% rezerw do francuskiego skarbu państwa na nisko oprocentowane (0,75%) rachunki operacyjne [Banque de France, 2010, s. 7]. Szacuje się, że wielkość przekazywanych rezerw wynosi około 500 mld EUR [Ndongo, 2016]. Francja nie jest zobowiązana do informowania regionalnych banków centralnych o kierunkach lokat zgromadzonych rezerw, najprawdopodobniej jednak lokuje je na paryskiej giełdzie. Przeciwnicy strefy franka CFA uważają, że ten „kolonialny podatek" powinien zostać przeznaczony na finansowanie rozwoju krajowych gospodarek.

Należy dodać, że o ile integracja monetarna jest zaawansowana, o tyle brak jest wspólnej polityki fiskalnej. Ponadto państwa strefy franka CFA cechuje niski stopień integracji rynków finansowych.

Stabilność monetarną i finansową oraz zapewnienie rozwoju gospodarek i wzmacnianie współpracy państw strefy franka CFA mają zapewniać kryteria konwergencji przyjęte w latach 90. dla każdej z unii. W przypadku WAEM i CAEMC są to: stopa inflacji w skali roku poniżej 3%, dług publiczny do 70% PKB oraz całkowity deficyt budżetu państwa mniejszy lub równy 3% PKB, zaś dla CAEMC: saldo budżetowe dodatnie lub równe zero oraz zakaz akumulowania wewnętrznych i zewnętrznych zaległości płatniczych [Banque de France, 2010, s. 8]. Od stycznia 2017 r. w CAEMC obowiązują zmodyfikowane kryteria konwergencji dotyczące m.in. deficytu budżetowego oraz inflacji [IMF, 2016, s. 11].

3. Wybrane problemy gospodarek państw strefy franka CFA

Funkcjonowanie strefy franka CFA ma przyczyniać się do wzrostu gospodarczego oraz stabilności pieniężnej i finansowej w państwach członkowskich [Banque de France, 2010, s. 7]. Ograniczenia objętościowe artykułu nie pozwalają na pełną weryfikację powyższej hipotezy. Analizie zostaną poddane jedynie wybrane wielkości charakteryzujące gospodarki strefy franka CFA: wskaźnik rozwoju społecznego HDI, poziom PKB per capita, tempo wzrostu PKB, stopa inflacji i sytuacja w handlu zagranicznym w latach 2007–2015.

Zaczynając od analizy wskaźnika rozwoju społecznego HDI i poziomu PKB per capita, stanowiącego miarę zamożności społeczeństwa, można zauważyć, że kraje strefy franka CFA należą do grupy najuboższych i najmniej rozwiniętych państw

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

świata. Według wskaźnika HDI (rys. 1) aż 11 państw należy do grupy krajów słabo rozwiniętych (HDI poniżej 0,55), a Burkina Faso, Czad, Niger i Republika Środkowoafrykańska znajdują się na czterech ostatnich miejscach na liście 188 państw według raportu ONZ (dla porównania Francja zajmuje 21. pozycję z HDI równym 0,897) [*Human Development Report*…, 2016, s. 198, 200–201]. W WAEMU średni poziom PKB per capita wyniósł w 2015 r. około 1880 USD, zaś w CAEMC – 2884 USD (z wyłączeniem Gabonu i Gwinei Równikowej, w których wysokość tego wskaźnika przekracza znacząco średnią dla krajów regionu). Warto nadmienić, że średni poziom PKB per capita na świecie wyniósł w 2015 r. nieco ponad 10 tys. USD (w przypadku Francji było to ponad 37 tys. USD).

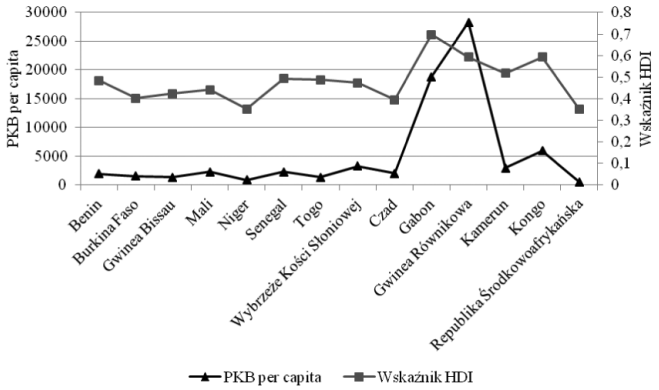

Rys. 1. PKB per capita (ważony parytetem siły nabywczej, 2011 r.) oraz wskaźnik HDI w strefie franka CFA w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [*Human Development Report*…, 2016].

Średnia stopa wzrostu PKB w latach 2007–2015 w WAEMU pozostawała na stabilnym poziomie i oscylowała wokół 4,5% (pomimo obniżenia do około 2,8% w kryzysowym 2009 r.). W przypadku państw CAEMC analizowany wskaźnik osiągnął średnio prawie 4%. Obliczono współczynniki korelacji Pearsona pomiędzy zmianami PKB w kolejnych latach we wszystkich krajach WAEMU (28 par państw) oraz CAEMC (15 par państw) w latach 2007–2015. Uzyskane współczynniki pokazują bardzo duże zróżnicowanie wewnątrz tych ugrupowań pod względem kształtowania się średniego tempa PKB w kolejnych latach. W WAEMU tylko w przypadku jednej pary występuje silna zależność (0,76), a aż w 16 przypadkach współczynnik przyjął wartość z przedziału $\langle -0{,}81; 0{,}13\rangle$. W CAEMC aż w 11 przypadkach współczynnik przyjął wartość z przedziału $\langle -0{,}77; 0{,}11\rangle$ i tylko w przypadku jednej pary można mówić o istnieniu dodatniego związku o średniej sile (0,53).

Analiza średnich stóp inflacji w obu ugrupowaniach wskazuje, że bankom centralnym udało się w większości przypadków utrzymać analizowany wskaźnik w wymaganej kryteriami konwergencji granicy 3%. Zmienność stóp inflacji w badanym

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

okresie była jednak bardzo wysoka i w przypadku 7 krajów przekraczała 100% (rys. 2). Współczynniki korelacji pomiędzy stopami inflacji w kolejnych latach w krajach obu unii wskazują, że w przypadku: 1) WAEMU dla pięciu par krajów wystąpiła bardzo silna dodatnia zależność (powyżej 0,90), dla 13 – silna w przedziale ⟨0,71;0,90⟩, a dla reszty średnia, 2) CAEMC dla sześciu par krajów nie wystąpiła zależność korelacyjna, dla czterech była ona słaba, dla kolejnych czterech średnia i dla jednej pary – silna (powyżej 0,70). Państwa WAEMU cechowała zatem większa zgodność pod względem kształtowania się stóp inflacji.

W warunkach kryzysu w 2009 r. funkcjonujący system kursowy służył jako czynnik stabilizujący sytuację makroekonomiczną w strefie franka CFA, pozwalając utrzymać średnią stopę inflacji na bardzo niskim poziomie w WAEMU (1,03%) i wyższym (4,73%) w CAEMC. Oczywiście trzeba tutaj pamiętać o wpływie spadku cen surowców na światowych rynkach w tamtym okresie, jednak obniżenie inflacji było większe niż w innych państwach Afryki Subsaharyjskiej, gdzie średnia stopa inflacji wyniosła 11,25%. Funkcjonujący system kursowy z jednej strony zapewne sprzyja stabilności strefy franka CFA, zwłaszcza w okresach zaburzeń cen surowców, lecz z drugiej strony może pojawić się pytanie, czy nie może on powodować zjawiska spadku konkurencyjności gospodarek krajów członkowskich w warunkach aprecjacji euro. Interesujący jest fakt, że kraje strefy franka CFA z uwagi na słabość swoich gospodarek, ograniczającą możliwość zwiększenia eksportu, nie są w stanie w pełni wykorzystywać również warunków deprecjacji realnego kursu walutowego [Allen, Giovannetti, 2011, s. 6].

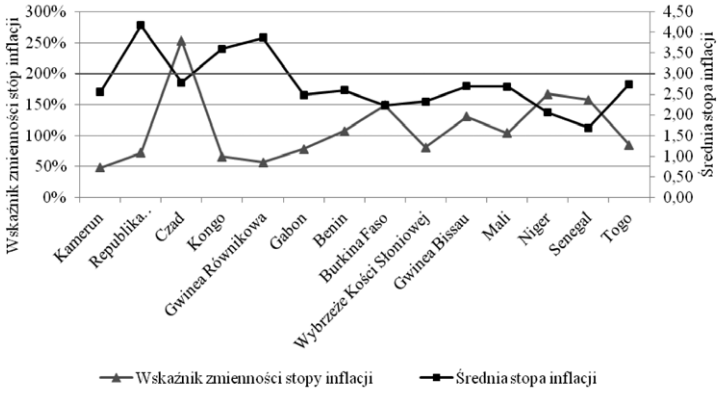

Rys. 2. Średnia stopa inflacji oraz wskaźniki zmienności stóp inflacji w państwach WAEMU i CAEMC w latach 2007–2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [http://data.worldbank.org].

Większość państw obu unii cechuje trwale utrzymujący się deficyt rachunku bieżącego, a w przypadku 10 spośród nich deficyt przekracza poziom 5% PKB (rys. 3). Obliczone współczynniki korelacji pomiędzy saldem rachunku bieżącego bilansu

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

płatniczego (w % PKB) w kolejnych latach w przypadku: 1) WAEMU dla 19 par przyjęły wartości z przedziału ⟨-0,76;0,11⟩, dla pięciu par ⟨0,29;0,35⟩, a dla czterech par ⟨0,4;0,62⟩, 2) CAEMC dla ośmiu par współczynnik przyjął wartość z przedziału ⟨-0,56;0,06⟩, a dla siedmiu par ⟨0,40;0,66⟩. Zatem w WAEMU jedynie dla czterech par, a w CAEMC dla siedmiu par odnotowano średnią siłę związku.

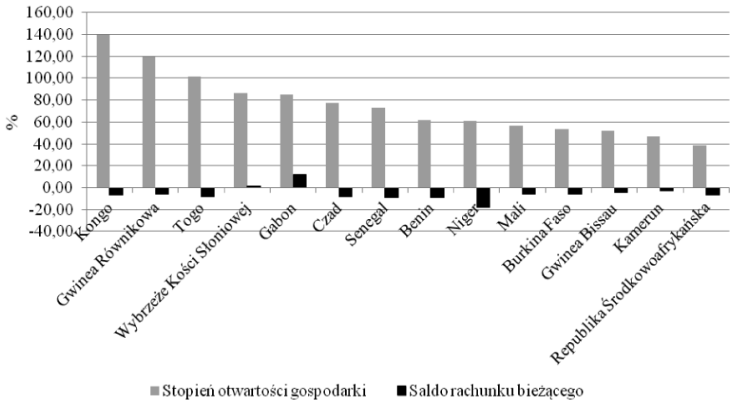

Rys. 3. Stopień otwartości gospodarki oraz saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego jak % PKB w latach 2007–2015 (wielkości uśrednione)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [http://data.worldbank.org].

Stopień otwartości gospodarki mierzonej sumą eksportu i importu w relacji do PKB państw strefy franka CFA w latach 2007–2015 w przypadku dziewięciu państw był wyższy od średniej światowej, która wynosiła w analizowanym okresie około 58% (rys. 3). Stabilność kursu walutowego powinna zwiększać korzyści wynikające z otwartości gospodarki, jednak struktura krajowych gospodarek (w tym niski stopień ich dywersyfikacji) nie pozwala na wykorzystanie tych sprzyjających uwarunkowań. Eksport cechuje niski stopień zróżnicowania i przetworzenia towarów. Wspólna

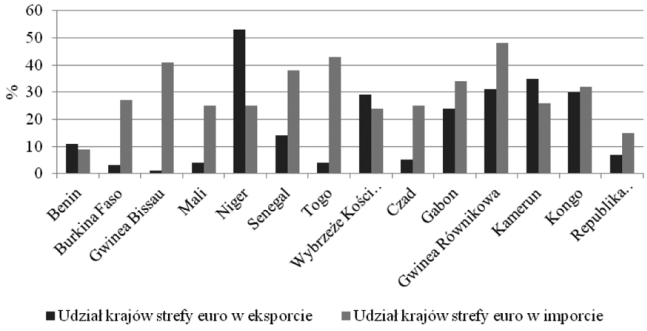

Rys. 4. Udział krajów strefy euro w eksporcie oraz imporcie krajów strefy franka CFA w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [http://data.imf.org].

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

stabilna waluta powinna wspierać handel w strefie franka CFA, lecz udział handlu intraregionalnego w handlu zagranicznym ogółem jest niski – w 2014 r. w przypadku WAEMU było to 15,3% (wzrost o 2,6 p.p. w stosunku do 2010 r.), w przypadku drugiej z unii było to zaledwie 2,08% (spadek o 0,66 p.p.) [AfDB, OECD, UNDP, 2016, s. 83]. Sztywny kurs franka CFA powiązanego z europejską walutą powinien sprzyjać rozwojowi handlu ze strefą euro. Analiza sytuacji w 2015 r. wskazuje, że kraje ze strefy euro przeważają po stronie importu (10 krajów), zaś w przypadku eksportu udział tych państw jest nierzadko niewielki i nie przekracza 10% (6 krajów) – rys. 4.

Nadal jednym z głównym importerów pozostaje Francja. Zauważalną tendencją ostatnich lat jest jednak zwiększanie znaczenia krajów z grupy rynków wschodzących i rozwijających się regionu Azji (zwłaszcza Chin, jeżeli chodzi o import, oraz Indii w przypadku eksportu).

Podsumowanie

Istniejąca od ponad 70 lat strefa franka CFA skłania do stawiania wielu istotnych pytań dotyczących jej funkcjonowania. Podsumowując dokonane wstępne analizy, można stwierdzić, że o ile w przypadku stóp inflacji badane państwa cechowały: 1) utrzymanie stóp inflacji w wymaganej kryteriami konwergencji granicy i 2) ogólnie duża spójność w kształtowaniu się stopy inflacji (przy ich dużej zmienności) między państwami członkowskimi, o tyle w przypadku innych analizowanych wielkości w krajach strefy franka CFA dają się zauważyć duże rozbieżności. Kraje różnią się pod względem kształtowania się tempa wzrostu PKB oraz sald na rachunku bieżącym bilansu płatniczego. Krajowe gospodarki charakteryzują liczne słabości strukturalne oraz instytucjonalne. WAEMU oraz CAEMC funkcjonujące w ramach strefy franka CFA cechuje m.in. niskie zróżnicowanie struktury produkcji i eksportu, niski poziom handlu wewnątrzunijnego, a ponadto niska mobilność siły roboczej, niski stopień integracji rynków finansowych oraz brak wspólnej polityki fiskalnej. Co więcej, większość krajów strefy franka CFA należy do grupy najuboższych i najmniej rozwiniętych państw świata. Przed strefą franka CFA zapewne jeszcze wiele lat zmian strukturalnych, instytucjonalnych, politycznych i społecznych oraz wspólnych wysiłków, aby wykorzystać szanse, jakie może nieść dla państw członkowskich integracja regionalna.

Bibliografia

AfDB, OECD, UNDP, *African Economic Outlook, Sustainable Cities and Structural Transformation*, OECD Publishing, Paris 2016.

African Business Magazine, *A Brief History of the CFA Franc*, 19.02.2012, http://africanbusinessmagazine.com/uncategorised/a-brief-history-of-the-cfa-franc [dostęp: 27.02.2017].

Allen F., Giovannetti G., *The effects of the financial crisis on Sub-Saharan Africa*, "Review of Development Finance" 2011, Vol. 1(1).

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

Banque de France, *Note d'information de la Zone franc*, 2015a, www.banque-france.fr/sites/default/files/media/2017/02/01/ni-zf-2015-08.pdf [dostęp: 15.02.2017].
Banque de France, *The CFA franc zone*, 2015b, https://abc-economie.banque-france.fr/sites/default/files/medias/documents/816153_fiche_zone-franc.pdf [dostęp: 15.02.2017].
Banque de France, *The franc zone. Fact sheet*, 2010.
Blouet B., *Geopolitics and Globalization in the Twentieth Century*, Reaktion Books, London 2001.
Coppola F., *In Africa: Understanding the CFA Franc and its Foreign Exchange Rate Impact, in Africa: Understanding the CFA Franc and its Foreign Exchange Rate Impact*, 08.12.2016, www.americanexpress.com/us/content/foreign-exchange/articles/cfa-franc-and-its-foreign-exchange-rate-impact [dostęp: 03.03.2017].
Czernichowski K., *Integracja afrykańska – uwarunkowania, formy współpracy, instytucje*, CeDeWu, Warszawa 2010.
Human Development Report 2016. Human Development for Everyone, United Nations Development Programme, United Nations, New York 2016.
IMF, *Central African Economic and Monetary Community (Cemac) Common Policies of Member Countries Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director*, Country Report 2016, No. 16/277.
Körner H., *The Franc Zone of West and Central Africa. A Satellite System of European Monetary Union*, "Intereconomics" 2002 (July/August), **DOI: https://doi.org/10.1007/BF02930213**.
Młodkowski P., *Integracja monetarna i zarządzanie rezerwami walutowymi*, „Gospodarka Narodowa" 2008, nr 9.
Ndongo D., *Francophone Africa: the Polemic over the CFA Franc*, 18.09.2016, http://thecorner.eu/world-economy/francophone-africa-the-polemic-over-the-cfa-franc/57828 [dostęp: 05.03.2017].
Strauss-Kahn M.-O., *Regional currency areas: a few lessons from the experiences of the Eurosystem and the CFA franc zone*, "BIS Papers" 2010, No. 17.
Szklarz R., *W świecie nie brak udanych unii walutowych*, 22.06.2012, www.obserwatorfinansowy.pl/tematyka/makroekonomia/w-swiecie-nie-brak-udanych-unii-walutowych [dostęp: 03.03.2017].
http://data.imf.org [dostęp: 15.02.2017].
http://data.worldbank.org [dostęp: 15.02.2017].

The Functioning of the CFA Franc Zone – an Introduction to Critical Analysis

The CFA franc zone is a unique, on a worldwide scale, example of integration group based on monetary and economic cooperation, linking diverse countries which have one common feature – namely they were integral part of the French colonial empire. The CFA franc zone should contribute to economic growth and monetary and financial stability of the member states. The national economies are characterized by numerous structural and institutional weaknesses. The majority of franc CFA zone countries belong to the group of the poorest and the least developed states of the world. In the case of inflation, the countries were able to keep inflation within the convergence criteria limit, and they are characterized by the large cohesion in inflations rates, the countries differ significantly in terms of GDP growth and current account balance deficit. Moreover, WAEMU and CAEMC – the two unions within the CFA franc zone – are characterized by: low diversification of production and export structures, low proportion of intra-regional trade, low labour mobility, weak financial markets integration and lack of common fiscal policy.

Funkcjonowanie strefy franka CFA – wstęp do krytycznej analizy

Strefa franka CFA stanowi wyjątkowy w skali świata przykład ugrupowania integracyjnego opartego na współpracy monetarnej oraz gospodarczej, łączącego państwa różnorodne, jednak mające ważną cechę wspólną, a mianowicie w przeszłości stanowiły one część francuskiego imperium kolonialnego. Funkcjonowanie strefy franka CFA ma przyczyniać się do wzrostu gospodarczego oraz stabilności pieniężnej

Pobrane z czasopisma Annales H - Oeconomia **http://oeconomia.annales.umcs.pl**
Data: 17/10/2026 04:31:21

i finansowej w państwach członkowskich. Krajowe gospodarki charakteryzują liczne słabości strukturalne oraz instytucjonalne. Większość krajów strefy franka CFA należy do grupy najuboższych i najmniej rozwiniętych państw świata. O ile w przypadku stóp inflacji badanym państwom udało się utrzymać stopy inflacji w wymaganej kryteriami konwergencji granicy i cechuje je ogólnie duża spójność w kształtowaniu się stopy inflacji, o tyle kraje te różnią się pod względem kształtowania się tempa wzrostu PKB oraz sald na rachunku bieżącym bilansu płatniczego. Ponadto WAEMU oraz CAEMC – unie funkcjonujące w ramach strefy franka CFA – charakteryzuje m.in. niskie zróżnicowanie struktury produkcji i eksportu, niski poziom handlu wewnątrzunijnego, niska mobilność siły roboczej, niski stopień integracji rynków finansowych oraz brak wspólnej polityki fiskalnej.